

Tillägg till Åsele kommuns LIS-plan: Fredrika

Allmän beskrivning

LIS-området Fredrika ligger vid Viskasjön väster om Fredrika tätort efter Holmselevägen, se bild 1. Området är ca 13 hektar stort. Strandlinjen har en längd på ca 1 kilometer. I området finns intresse att bygga bostäder.

Bild 1. Röd markering visar föreslaget LIS-område. Blå markering visar vattenskyddsområde.

Naturvärden

Viskasjön omfattas av generellt strandskydd om 100 meter. Området ingår inte i något Natura-2000 område eller ekologiskt särskilt känsligt område enligt 3 eller 4 kapitlet i miljöbalken. Det finns inga kända skyddade arter och inga riksintressen inom området.

Närmsta kända skyddsvärda område är Fredrika vattenskyddsområde som ligger ca 150 meter från LIS-området, se bild 1. Vattentäkten är en grundvattenförekomst (MS_CD: WA93158966) som enligt Vatteninformationssystem Sverige (VISS) har god kemisk status och god kvantitativ status. Vattenskyddsområdet håller på att revideras och samråd planeras under våren 2021. Enligt det nya förslaget kommer skyddsområdet utökas så att den östra delen av LIS-området kommer att ingå i den sekundära skyddszonen (se bilaga). Inom detta område kommer restriktioner i form av skyddsföreskrifter gälla för att bibehålla en god vattenkvalitet och kvantitet.

Marktypen består av morän som är lämplig att bebygga, men utifrån den inventering som är gjord går det inte att säkerställa att all mark inom

området är lämpligt att bebygga. Det förekommer bland annat några mindre våtare partier som man bör undvika att bebygga. Man behöver därför i varje enskilt ärende bedöma förutsättningarna på just den specifika platsen. Om dikning krävs för att varaktigt öka en fastighets lämplighet för bebyggelse innebär det att tillstånd för markavvattning krävs, som söks hos länsstyrelsen.

Området är barrskogsdominerat med inslag av lövträd, främst björk, och partier av kalhyggen förekommer. I fältskiktet förekommer främst växtarter som bärris och gräs. Området är tydligt påverkat av modernt skogsbruk.

Bild 2. Brukad skog dominerar området

Viskasjön ingår i Gideälvens huvudavrinningsområde. Utloppet till Viskasjön går till en bäck som rinner ut i Skinnmuddselet som är ett kraftigt modifierat vattendrag. Enligt VISS är Viskasjöns ekologiska status klassad som god. Viskasjön uppnår ej god kemisk status och bedömningen baseras på att gränsvärdet för kvicksilver med stor sannolikhet överskrids i vattenförekomsten. Vattenförekomsten bedöms ha betydande påverkan från atmosfärisk deposition med avseende på kvicksilver och bromerade difenyletrar. Viskasjöns morfologiska tillstånd är klassad som hög. Närområdet runt sjön har god status och 6 % av ytvattenförekomstens närområde utgörs av aktivt brukad mark eller anlagda ytor. Närområdet är markområdet närmast en vattenförekomst, 30 meter från strand-/vattenlinjen. Svämplanets struktur och funktion är klassad som hög. Svämplanet är den flacka ytan längs sjön som bildas genom återkommande översvämningar. Svämplan och dess funktion samt andra fuktiga strandnära områden är värdefulla och viktiga ur ett ekologiskt perspektiv.

För att säkerställa ickeförsämringskravet för vattenkvalitet kommer en skyddszon om 30 meter lämnas mot Viskasjön, vilken inte får bebyggas eller på annat sätt ianspråkats.

Kulturmiljö

Det finns inga kända fornlämningar eller kulturminnen i området. Om man vid markarbeten upptäcker en fornlämning eller fornfynd ska länsstyrelsen omedelbart kontaktas.

Rennäring

Området ingår i Vilhelmina norra sameby. Det ligger inte inom riksintresse för rennäring och det finns inte någon för rennäringen strategiskt plats eller något för renen viktigt område inom beteslandet, se bild 3.

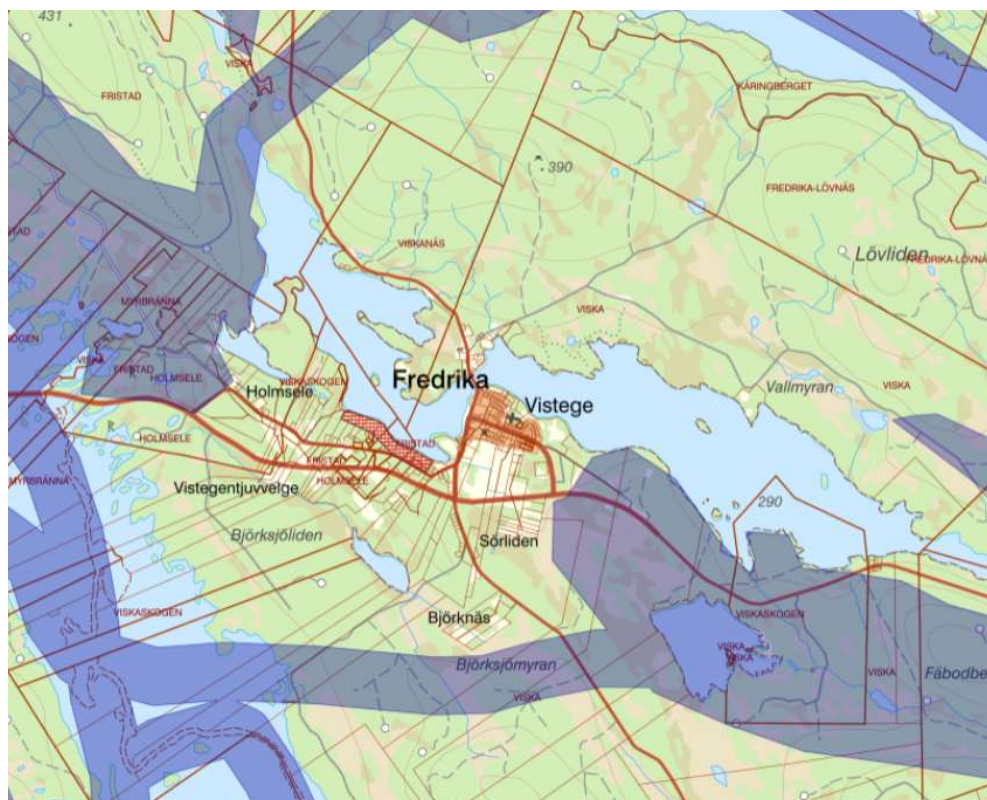

Bild 3. Blåmarkering visar riksintresse för rennäring. Röd markering visar LIS-område.

Friluftsliv och rekreation

I mitten av området (se bild 4) finns en klippa vid strandkanten där det finns en iordningsställd grillplats. Det går även en mindre stig genom området vid strandlinjen som tyder på att området i viss utsträckning nyttjas som strövområde av både människor och djur. Det finns ett antal båthus vid strandlinjen dit det går mindre och större stigar från bostäderna som ligger vid Holmselevägen.

Bild 4. Röd markering visar lokalisering av grillplats.

Teknisk försörjning, infrastruktur och service

Tillgängligheten är god för biltrafik som sker via länsväg AC 584 Holmselevägen. Ny bebyggelse ska planeras så att anslutning kan ske samlat mot allmän väg. Strävan är att begränsa antalet anslutningar mot allmän väg och befintliga anslutningar i gott skick ska användas i första hand.

Avståndet till närmsta serviceort är mellan 1-2,4 km beroende på vart i området man befinner sig. I Fredrika finns skola (F-6), äldreomsorg, livsmedelsbutik, drivmedelsförsäljning och kyrka.

Området ligger delvis inom verksamhetsområde för kommunalt vatten och avlopp (se bild 5) och både vattenverket och avloppsreningsanläggningen har kapacitet för att ansluta fler vilket betyder att framtida etableringar i LIS-området har möjlighet att ansluta sig till kommunalt VA-system, vilket också ska eftersträvas.

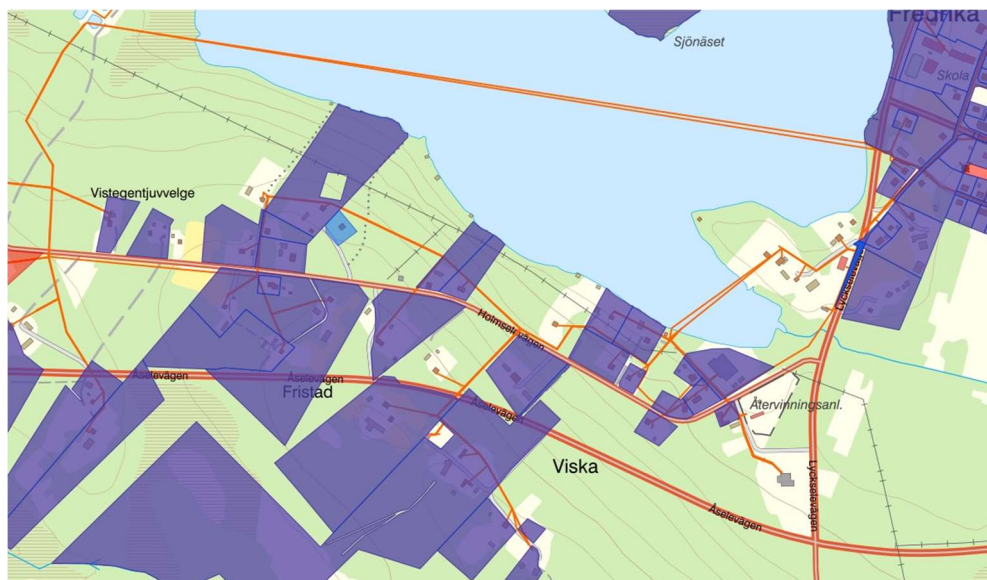

Bild 5. Lila markering visar verksamhetsområde för kommunalt vatten och avlopp.

Bebyggelsestruktur

Bebyggelsestrukturen i Fredrika består av permanentbostäder, fritidshus och mindre gårdar. Inom det aktuella området finns ett antal bebyggda tomter, framförallt i östra delen av området, som nyttjas som permanentbostäder och fritidshus. Bebyggelsen är samlad vid Holmselevägen och ligger företrädesvis högre i terrängen än LIS-området.

Risk och hälsa

Det finns inga miljöfarliga verksamheter eller några konstaterade markföroreningar i området. Enligt SGUs kartunderlag råder låg eroderbarhet i området och därför bedöms risken för ras och skred som låg. Risker för översvämning bedöms inte vara förhöjda i området.

Områdets lämplighet utifrån LIS-planen

Åsele kommuns allmänna kriterier för LIS-områden är att:

- Området ska ha byggnadstekniskt (för byggnader, vatten och avlopp etc.) lämpliga förutsättningar med avseende på markens geologiska/hydrologiska beskaffenhet.
- Området får inte beröras av, under överblickbar tid tänkbara, hot som exempelvis erosions- och översvämningrisk.
- Området ska företrädesvis, *men inte nödvändigtvis*, vara beläget i närhet av befintlig bebyggelse, då detta bedöms ge större chans till långsiktigt hållbar landsbygdsutveckling än mer utspridd bebyggelse.
- Området ska företrädesvis, *men inte nödvändigtvis*, ha tillgång till befintlig infrastruktur. Tillgänglighet och anslutningsmöjligheter (exempelvis vägar och ledningar) bör anses som rimliga ur fysiskt såväl som ekonomiskt perspektiv.

Utöver dessa kriterier ska det inom området inte finnas några konflikter med andra allmänna intressen såsom nationalparker, naturreservat, Natura 2000 områden, nyckelbiotoper eller försvarsmaktens områden. Dessutom undantar Åsele kommun områden som omfattas av områdesbestämmelser samt öar.

LIS-området Fredrika bedöms uppfylla samtliga av kriterierna ovan.

Bedömning

Genom att möjliggöra för etableringar, både bostäder och verksamheter, inom föreslaget område bedöms en utveckling kunna ske utav Fredrika. Eftersom strandnära lägen är attraktiva för etablering och området ligger i direkt närhet till Fredrika tätort bedöms attraktionskraften till Fredrika kunna öka och därmed kommer även serviceunderlaget i och omkring Fredrika kunna öka. Kommunens bedömning är att området troligtvis kommer nyttjas för framförallt byggnation av permanentbostäder och fritidshus, men attraktiva boendemiljöer kan i förlängningen leda till företagsetableringar och därmed ge positiva sysselsättningseffekter.

För att långsiktigt säkerställa strandskyddets syften att säkra allmänhetens tillgång till stranden och minimera påverkan på växt- och djurliv i området bedöms en fri passage om minst 30 meter från strandlinjen vid medelvattenstånd vara nödvändig. Det betyder att området inom 30 meter från strandlinjen inte får bebyggas eller på annat sätt tas i anspråk. Vid

nybildad fastighetsgräns ska dessa avslutas minst 30 meter från strandlinjen vid medelvattenstånd.

Den stig som löper i området ligger främst direkt i anslutning till strandkanten och påverkan på den i och med utpekandet av LIS-området bedöms vara obetydlig. Vid etableringar i närhet till stigen kan krav komma att ställas på att göra en tydlig avgränsning (exempelvis med staket, häck eller mur) var hemfridszonen/verksamheten slutar och allemansrätten börjar för att tydligt markera vart allmänheten har rätt att vistas.

Fredrika vattentäkt bedöms inte påverkas av LIS-området om skyddsföreskrifterna för vattenskyddsområdet följs.

Avseende Viskasjöns påverkan av LIS-området bedöms inte någon försämring av miljökvalitetsnormerna ske. Om avlopp ansluts till den kommunala avloppsreningsanläggningen kommer inga punktutsläpp ske. Eftersom en fri passage om minst 30 meter från strandlinjen kommer att lämnas inom LIS-området bedöms påverkan på kvalitetsfaktorn *närområde runt sjöar* inte försämrast.

Kommunens överväganden vid utpekandet av LIS-område Fredrika grundar sig på ett visat intresse att bebygga området. Efter att ha granskat förutsättningarna på platsen bedöms området attraktivt som LIS-område eftersom det redan finns tekniska försörjningssystem som vatten och avlopp. Det bedöms även finnas möjlighet till en förstärkning av underlaget för en välfungerande service på orten. Utifrån den inventering som gjorts i området kunde inga särskilt skyddsvärda djur- eller växtarter identifieras, det finns inga motstående intressen i form av riksintressen, fornlämningar eller andra områdesskydd (förutom strandskyddet). Vattenförekomstens MKN bedöms inte påverkas. Allmänhetens tillgång till strandområden och biologiska värden i kommunen bedöms inte få en oacceptabel påverkan genom utpekandet av LIS-området. Utifrån dessa ovan nämnda faktorer bedöms området som ett lämpligt område för landsbygdsutveckling i Åsele kommun.

Bilaga

